



VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Tenesteutval for oppvekst og kultur
Møtestad: Voldsfjorden, Volda rådhus
Dato: 18.10.2017
Tid: 13.00

NB!. Oppmøte kl. 12.00 utanfor Sollia barnehage.
Synfaring i Sollia og Oppigarden barnehagar.

Forfall skal snarast meldast til servicekontoret/utvalsekretær på telefon 70 05 87 00 eller postmottak@volda.kommune.no, som kallar inn vara. Varamedlemer møter difor berre etter eiga innkalling.

Folkevalde, både medlemer og varamedlemer, plikter å møte jf. kommunelova § 40 nr. 1, med mindre det ligg føre gyldig forfall.

Den som ønskjer å stille spørsmål om sin habilitet i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 og kommunelova § 40 nr. 3, skal melde dette til utvalsekretær i god tid før møtet. Dette også grunna eventuell innkalling av varamedlem, jf. forvaltningslova § 8, 3. ledd.

Møtet er ope for publikum, men kan verte lukka ved handsaming av saker som inneheld informasjon som er unnateke offentlegheit.

Saksdokumenta er lagt ut til offentlig ettersyn på Volda kommune si heimeside <https://innsyn.ssikt.no/volda/dmb> og på servicekontoret.



SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 5/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
PS 6/17	Godkjennig av møteprotokoll frå forrige møte
PS 7/17	Utgreiing av drifta av kommunale barnehagar i kommunen
PS 8/17	Orienteringssaker
	Orientering: Rektor ved Kulturskulen, Einar Opsvik, orienterer om kulturskulen sitt arbeid for born og unge.
OS 2/17	Vikebygda skule - Møtereferat frå SU 21.09.17

PS 5/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

PS 6/17 Godkjennig av møteprotokoll frå forrige møte



SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Bodil Brautaset

Arkivsak nr.: 2017/1892

Arkivkode: A10

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

7/17

Tenesteutval for oppvekst og kultur
Kommunestyret

18.10.2017

UTGREIING AV DRIFTA AV KOMMUNALE BARNEHAGAR I KOMMUNEN

Administrasjonen si tilråding:

- 1. Kommunestyret ser behovet for ei strukturell endring av barnehagedrifta i sentrum, og ber administrasjonen greie ut nærmare lokalisering og kapasitet på ein ny barnehage i sentrum som erstattar barnehagane Sollia, Oppigarden og Engeset.*
- 2. Kommunestyret legg til grunn at det skal vere kommunal barnehagedrift på Lauvstad, Folkestad og Mork også i framtida.*
- 3. Kommunestyret ber administrasjonen fremje ei sak om framtida til Austeffjord barnehage.*

Vedleggsliste:

1. Rapport XPRO
2. Merkesteinar i barnehagehistoria
3. Fysiske rammevilkår i eit pedagogisk lys
4. Tilskotsordninga til private barnehagar

Uprenta saksvedlegg:

1. Lov om barnehagar 2005 nr. 64
2. Føreskrift om rammeplan for barnehagen innhald og oppgåver
3. Kommuneplan – samfunnsdelen 2016-2028
4. Prosessnotat økonomi, vedteken av kommunestyret september 2016
5. Meld. St. 29 (2016-2017) – Perspektivmeldinga 2017

Samandrag av saka:

I sak PS 172/16 – årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2018-2020 – vedtok kommunestyret følgjande punkt 37:

”Kommunestyret ber om ei utgreiing av drifta av kommunale barnehagar i kommunen”

Regjeringa si perspektivmelding 2017, og prosessnotat økonomi (vedteken i kommunestyret 2016), teiknar eit bilete av at vi må forvente å drive meir rasjonelt og effektivt i framtida. Dette utfordrar oss som kommunal tenesteytar. Administrasjonen har sett på korleis vi organiserer barnehagedrifta i dag, samt at vi prøver å sjå framover med antatt endra rammer, m.a på bakgrunn av endra demografi.

Vi har tre kommunale barnehagar i sentrum. Alle desse har ein bygningskropp som har betydelege behov for oppgraderingar. Dette, sett saman med strategiane om optimalisert ressursbruk, gjer at administrasjonen tilrår at vi i framtida skal ha ein, ny barnehage i sentrum som erstattar dei tre vi har i dag.

Administrasjonen peikar og på at grunnlaget for barnehagedrift i Austeffjord vanskeleg kan forsvarast med det barnetalet vi har, og kjem til å ha i åra som kjem. Administrasjonen ser seg difor nødt til å fremje eiga sak om dette for kommunestyret seinare.

Saksopplysningar/fakta:

Målet med utgreiinga er å gi føring for utforming av kommunale barnehagar, som gir rom for lek og læring i trygge og føremålstenlege areal.

Visjonen til sektoren er:

” Volda kommune har trygge barn og unge som deltek, meistrar og lærer”.

Opplæring og oppvekst har definert ein visjon som speglar eit optimistisk syn på framtida og kva ein ønskjer å oppnå. Målsetjinga med denne utgreiinga er at ein får ei heilskapleg oversikt over det kommunale tilbodet. Utgreiinga skal støtte opp under visjonen og bidra til at Volda kommune har rett kapasitet, på rett stad, til rett tid.

Utgreiinga skal gi politikarane ei oversiktleg framstilling av korleis barnehagedrifta er organisert i dag, gi eit innblikk i folketalsutvikling med særleg blikk på barnetala og sjå framover. I framtidsbiletet er det viktig for administrasjonen å teikne eit mest mogleg presist bilete av demografisk utvikling og forventa følgjer for m.a kommunal økonomi.

Samfunnsdelen 2016-2028 seier at Volda kommune skal *”prioritere god kvalitet på barnehage- og skulebygg, med tilhøyrande område”* og under føring for vidare arbeid med arealdelen står det at ein skal *”sikre areal for utviding av barnehage- og skulebygg, i tillegg til gode uteområde i barnehagar og skular.”*

Medan denne utgreiinga omfattar barnehagestruktur og ein gjennomgang av dei fysiske rammene til kommunale barnehagar, vil administrasjonen i 2018 utarbeide ein barnehageplan for 2018 - 2020. Kompetansekartlegging, kompetanseutvikling, implementering av ny rammeplan og mål for barnehagedrifta vil bli hovudområde i planen.

Omgrepsavklaring

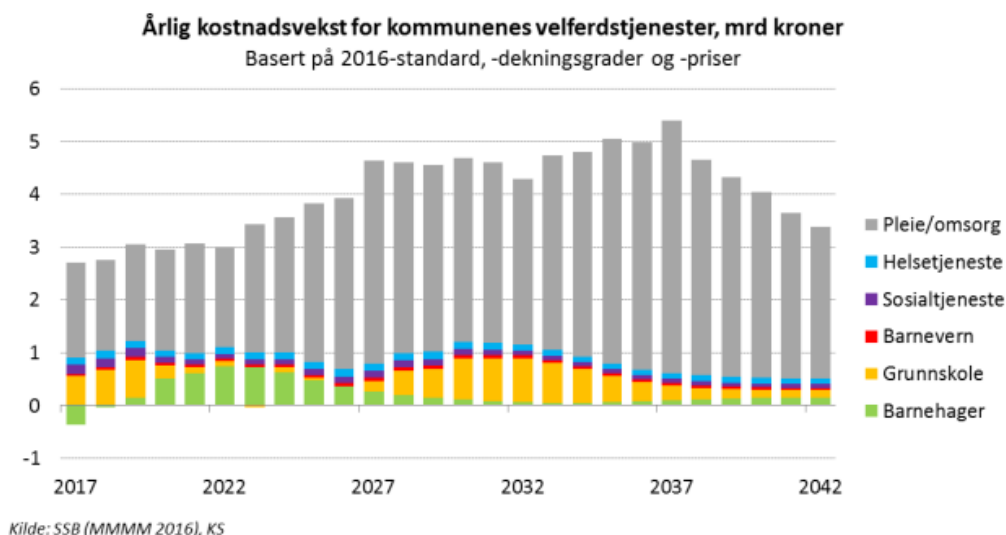
Ein vil nytte både privat og ikkje-kommunale barnehage som omgrep i utgreiinga. Dette vert gjort då det gjennom dei siste ti-åra har vore endringar i bruk av omgrepet frå statleg hald og at det difor er naturleg å nytte omgrepet etter kva tidsperiode dei vart vedteke.

Prinsipp for drifta

Kommunestyret vedtok i 2016 «prosessnotat økonomi», der ein teikna opp ulike prinsipp for den kommunale drifta. Her vert det nemnt m.a at ein skal ha fokus på kjerneoppgåver, samt at ein skal optimalisere ressursbruken. Dette, saman med Perspektivmeldinga 2017 (Regjeringa), fortel oss at vi i tida framover må søkje løysingar som sikrar oss ei effektiv, rasjonell drift. Perspektivmeldinga synleggjer vidare tydeleg at ressursbehovet framover kjem innanfor pleie –og omsorgstenestene.

Regjeringa si perspektivmelding peikar på tre heilt sentrale forhold i offentleg sektor:

- Inntektene frå oljefondet vil verte lågare
- Pensjonskostnadene vil auke
- Kostnadene med endra demografi vil auke



Barnetalet både nasjonalt og for Volda har ei flatare vekstkurve. For å kunne finansiere veksten i ressursbehov i pleie- og omsorgstenestene, vert tenestestrukturen på alle tenestekområde utfordra. Volda kommune må derfor ta omsyn til dette når ein skal planleggje framtidig tenestestruktur for barnehagane. Ein må ha heile barnegruppa i heile kommunen som fokus, og planleggje slik at ein får mest mogleg ut av ressursane ut frå eit samla tenestetilbod. Det er klare signal frå regjeringa om at produktivitetsveksten må aukast i kommunal sektor. Den største utløysande faktoren for å auke produktiviteten er å organisere tenestene gjennom stordrift der dette kan gjerast.

Barnehagetal Søre – Sunnmøre (2016) *Kjelde: Telemarksforsking*

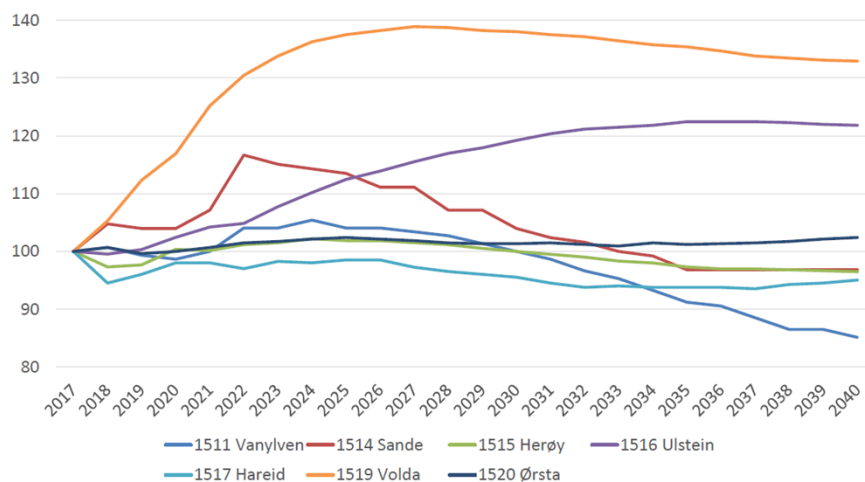
	Tal barnehagar	Tal kommunale barnehagar	Tal private barnehagar
Vanylven	3	2	1
Sande	5	4	1
Herøy	9	4	5
Ulstein	9	1	8
Hareid	4	3	1
Volda	14	7	7
Ørsta	11	7	4
Søre Sunnmøre	55	28	27
Møre og Romsdal	294	157	137
Heile landet	5963	2772	3191

Volda kommune har, slik tabellen viser, fleire barnehagar enn andre kommunar på Søre Sunnmøre. Dette er ein av faktorane som er med på å gi oss ei dyrare drift i sektoren. Tal frå KS viser oss at vi driv dyrare enn sentrale styresmakter føreset/bereknar. Tala for 2016 viser følgande bilete:

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. barnehage	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	0,8834	7113	7855	6 939	174	1,6
Eid	0,9752	7977	7855	7 660	317	1,9
Ørsta	0,9906	8001	7855	7 781	220	2,4
Averøy	0,9465	7183	7855	7 435	-252	-1,5

Volda har ein ressursbruk som ligg ca. 1,6 mill. kroner over landssnittet, etter at vi har korrigert for skilnader i utgiftsbehov.

Utgiftsbehov framskrevet (endring innb. 0-5 år)



Telemarksforsking

52

Grafen over viser at Volda kommune er venta å få betydeleg auka utgiftsbehov framover. Auken er høgare enn andre kommunar på Søre Sunnmøre, iflg Telemarksforsking.

Kvalitetsindikatorer (KOSTRA-2016)

	1511 Vanylven	1514 Sande	1515 Herøy	1516 Ulstein	1517 Hareid	1519 Volda	1520 Ørsta	Landet
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	91,1	86,5	95,3	98,4	87,1	98,4	93,2	91,0
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	77,5	75,0	87,8	90,5	80,9	89,1	87,4	82,0
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	97,6	92,0	100,0	103,6	91,4	104,4	96,7	96,8
Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag	100,0	20,0	100,0	100,0	100,0	23,1	0,0	33,3
Andel styrere og pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning	66,7	60,0	95,0	87,5	85,3	98,6	94,7	91,3
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	5,9	4,7	6,2	6,1	6,1	5,8	6,0	6,0
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager	6,0	6,1	6,3	6,3	7,8	5,7	6,3	6,2
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)	5,1	7,4	5,4	5,8	5,3	7,4	5,6	5,7

Telemarksforsking

41

Nasjonale føringer

Lov av 2005 nr. 64 om barnehagar (Barnehagelova – sist endra 21.06.2017) er den barnehagane i Noreg vert styrt av. Barnehagelova regulerer barnehagen sitt føremål og innhald. Den omhandlar vidare mellom anna krav om godkjenning, bemanning, samordna

opptak, barn og foreldre sin rett til medverknad, spesialpedagogisk hjelp og kva for oppgåver som ligg til barnehageeigar og barnehageeigende.

Rammeplan er ei føreskrift til barnehagelova, og gjer greie for barnehagen sitt samfunnsmandat. Den gir retningslinjer for barnehagen sitt verdigrunnlag, innhald og oppgåver. Målet er å gi styrar, pedagogiske leiarar og anna personale forpliktande rammer for planlegging, gjennomføring og vurdering av verksemda. Rammeplan gir også informasjon til føresette, eigar og tilsynsmynde.

Det er staten som gir dei overordna styringssignala og rammer for barnehagesektoren. Kommunen har ansvar for å oppfylle lovfesta rett til barnehageplass, for fagleg utvikling, rettleiing og for godkjenning av og tilsyn med **alle** barnehagane i kommunen.

Dei statlege føringane har som mål å sikre at alle som har lovfesta rett til barnehageplass får oppfylt retten, at alle barnehagar har likeverdig og høg kvalitet, fokus på tidleg innsats og at barnehagar inngår i og utgjør ein del av eit heilskapleg utdanningsløp.

Barnehageeigar har ansvar for tilbodet og kvaliteten i den einskilde barnehage. Frå 1. januar 2011 overtok kommunen ansvaret for å finansiere barnehagane. Dette er *forankra i Forskrift om likeverdig handsaming ved tildeling av offentleg tilskot til ikkje-kommunale barnehagar*.

Barnetalutvikling i Volda kommune

Prognose

SSB opererer med ulike modellar, alt etter om ein ser føre seg låg nasjonal vekst, middels eller høg nasjonal vekst.

Tabellane under viser korleis SSB ser føre seg at tala blir for Volda, om det hhv er låg eller middels nasjonal vekst.

Framskriving av folketalet fram mot 2040, basert på låg nasjonal vekst (LLML): (Tala er henta frå «prosessnotat økonomi, 2016)

Kolonne1	2017	2018	2020	2025	2030	2035	2040	Endring (%)
0 år	99	99	101	102	100	98	96	-3 %
1-5 år	503	518	544	563	558	549	533	6 %
6-12 år	823	805	791	788	827	826	812	-1,30 %
13-15 år	330	338	356	347	357	364	361	9,40 %
16-19 år	488	472	464	507	464	491	502	2,90 %
20-44 år	3030	3077	3114	3254	3319	3249	3155	4,13 %
45-66 år	2435	2448	2465	2439	2488	2634	2751	12,98
67-79 år	1012	1045	1100	1187	1211	1227	1278	26,28
80-89 år	334	332	335	393	506	544	557	66,67
> 90 år	106	100	94	80	72	90	114	7,55
Totalt	9160	9234	9364	9660	9902	10072	10159	

*Framskriving av folketalet for Volda kommune fram mot 2040, basert på **middels nasjonal vekst** (MMMM) (tala er henta frå «Prosessnotat økonomi», 2016)*

Kolonne1	2017	2018	2020	2025	2030	2035	2040	Endring (%)
0 år	108	112	117	118	117	115	115	6,48
1-5 år	512	535	592	646	650	642	635	24,02
6-12 år	826	809	797	847	949	960	951	15,13
13-15 år	330	340	356	349	380	420	423	28,18
16-19 år	489	476	468	514	473	549	582	19,02
20-44 år	3057	3108	3163	3339	3445	3408	3387	10,79
45-66 år	2443	2456	2484	2472	2546	2721	2887	18,17
67-79 år	1021	1055	1111	1221	1266	1290	1363	33,5
80-89 år	341	343	348	429	570	636	668	95,9
> 90 år	113	109	107	101	102	137	193	70,8
Totalt	9240	9343	9543	10036	10498	10878	11204	

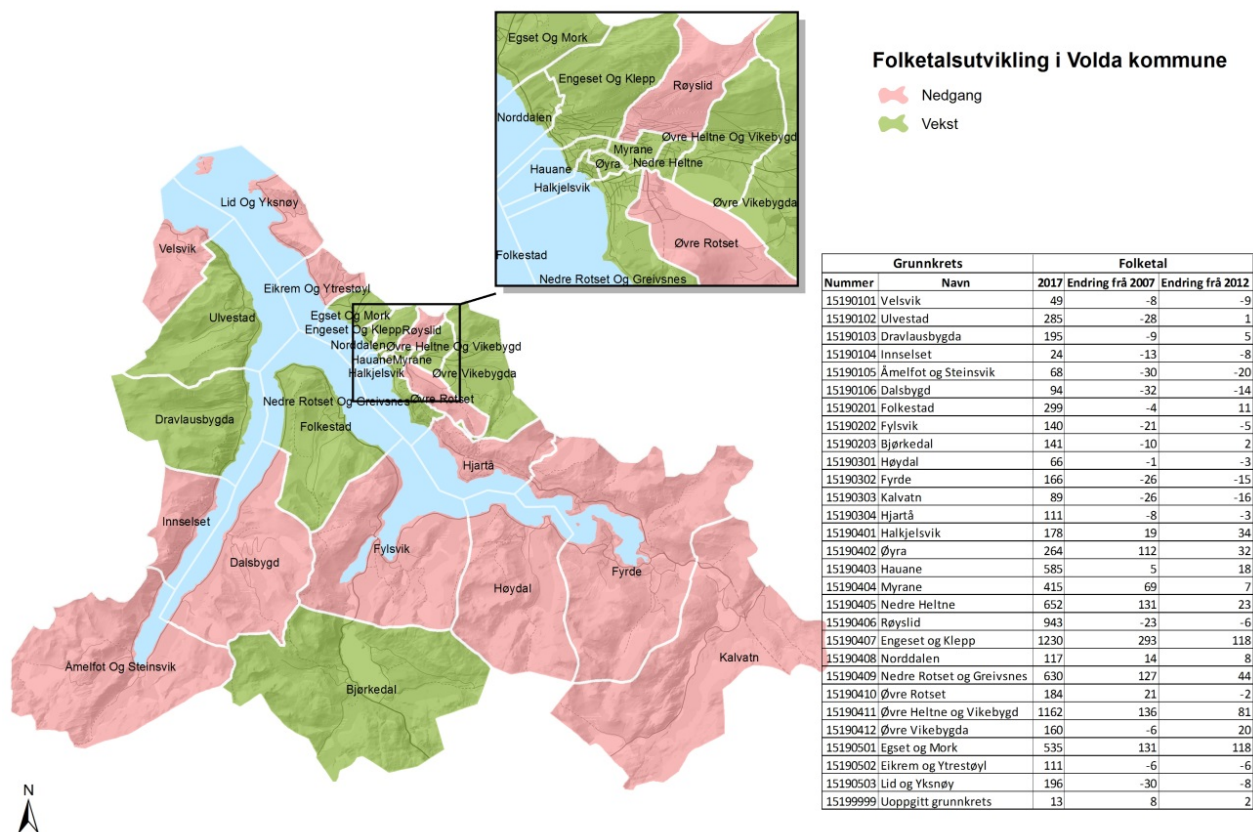
Dette biletet samsvarar med regjeringa si perspektivmelding om at vi må rekne med betydeleg folkevekst blant eldre, noko som utfordrar oss på korleis vi må nytte ressursane i framtida.

I vidare saksutgreiing har vi så langt det er mogleg vist til sist kjende tal. Vi har ikkje lagt tal fødde så langt i 2017 til grunn, då dei endelege tala kjem administrasjonen i hende først etter nyttår.

Folketalsutvikling og barnetalsutvikling på krinsnivå

Frå Møre og Romsdal Fylkeskommune sine kjelder, kan vi lese folketalsutviklinga dei siste 10 åra sortert etter krinsar. Desse tala syner ein nedgang i barnetalet for alle grunnkrinsar, med unntak av Mork/Lid. Dersom vi isolert sett ser på dei siste 5 åra, kan fleire grunnkrinsar syne til ei moderat auke. Utifrå tabellen kan vi og lese kor mykje av auken/nedgangen som har kome dei siste 5 åra.

Vidare i saksutgreiinga vil vi nytte tala frå fylkeskommunen, men slå grunnkrinsane saman slik at vi får fram tala for kvar skulekrins, då det er dette som dannar det naturlege opptaksområdet for den einskilte barnehage slik det er i dag. Samstundes med dette vil vi peike på barnetalsutviklinga frå 2008 til i dag i dei same skulekrinsane.



Ein middels nasjonal vekst vil for Volda som sagt bety at det i 2040 er berekna å vere 635 barn i barnehagealder, ein vekst utifrå dagens tal på om lag 24%. Om vi derimot legg låg nasjonal vekst til grunn, får vi ei auke på ca 6% på tal barn i barnehagealder. Dette er usikre tal, der vi mellom anna ikkje veit korleis innvandring kjem til å påverke framtidige tal.

Tabellen over viser at folketalet har gått jamnt ned på alle område, med unntak av Mork/Lid og sentrum.

Barn fordelt på barnehagane (kommunale og private) 2008-2017

Tabellen under viser i kva barnehage dei ulike barna går, og viser utviklinga i barnetalet for den einskilte barnehage. Det er ikkje vist til tal for dei barnehagane som er nedlagt i tidsromet vi viser til i tabellen.

Barn i barnehage jf. årsmelding pr. 15.12.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunale barnehagar										
Mork barnehage	34	36	32	33	33	32	39	33	39	43
Austefjord barnehage	14	17	13	11	9	9	11	14	11	9
Folkestad barnehage	14	19	21	20	19	17	16	18	16	19
Lauvstad barnehage	23	27	26	23	17	20	17	17	16	24
Sentrum										
Engeset barnehage	60	58	58	57	56	56	52	52	49	51
Oppigarden barnehage				55	58	57	55	55	49	50
Sollia barnehage	63	75	56	55	57	55	54	58	53	52
Tal barn i kommunale bhg. i sentrum	123	133	114	167	171	168	161	165	151	153
Tal barn i kommunale bhg 15.12	208	232	206	254	249	246	244	247	233	258
Private barnehagar										
Læringsverkstedet Bratteberg bhg.				64	61	80	70	50	45	43
Hjellbakkane bhg.	28	27	30	30	34	32	31	29	31	34
Rotset bhg.	51	49	46	49	52	50	49	48	50	50
Røysmarka bhg.	43	45	43	41	37	35	28	28	23	14
Trollsletta bhg.	20	28	18	19	18	18	16	17	16	14
Øyra bhg.	25	26	40	46	59	59	53	51	50	48
Oppigarden barnehage	59	56	56							
Heltnebøen barnehage										
Bjørkedal barnehage										
Bøgarden familiebarnehage										
Tal barn i private bhg pr 15.12						274	247	223	215	203
Barn i barnehage i Volda kommune						520	491	470	448	461

2017* førebels tal – kan endre seg

Oversikta viser at dei kommunale barnehagane i sentrum har hatt om lag same tal på barn gjennom heile perioden. Den viser og at dei private barnehagane som utvida kapasiteten har auka barnetalet vesentleg i takt med utbygging, medan andre igjen har fått færre barn i barnehagen. I periodar med lågare barnetal har driftsgrunnlaget gått ned, og nokre barnehagar har blitt lagt ned.

I talmaterialet som er nytta vidare i denne saksutgreiinga er det fylket sine tal vi nyttar når vi beskriv folketalsutvikling. Når vi peikar eksplisitt på barnetal, er det administrasjonen i Volda kommune sine elevtalslister/barnetalslister vi har nytta.

Kommunale barnehagar

Område Lauvstad

Området omfattar krinsane Velsvik, Ulvestad, Dravlausbygda, Innselset og Åmelfot/Steinsvik.

Barnetalet 0-5 år var i 2008 34 barn i barnehagealder, medan det i 2017 er registrert 23.

Trass nedgangen i barnetal og folketal, ser vi dei siste åra at nedgangen har flata ut, og dei siste åra er det ein liten oppsving. Det er administrasjonen si vurdering at vi ikkje kan vente stor barnetalsvekst, men vi kan legge til grunn at barnetalet vil vere på omtrent same nivå som i dag.

Det er administrasjonen si vurdering at det også i framtida skal vere kommunal barnehagedrift på Lauvstad. Kapasiteten stettar noverande og framtidig forventa behov. Kommunen vil måtte pårekne utbetringar både pga normal slitasje, men og pga endringar i lover og føreskrifter.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dalsfjord		34	34	34	28	19	16	17	17	21	23
Tal barn i Lauvstad bhg 15.12		23	27	26	23	17	20	17	17	16	24

Inneverande år har vi eit barn busett i Vanylven kommune som også har plass ved Lauvstad barnehage.

Lauvstad barnehage er bygd i 1997, samt bygd på i 2013. Delar av barnehagen er bygd om i 2017. Barnehagen har gått gjennom vedlikehald, der blant anna ventilasjonsanlegg er heilt nytt. Det er gode og oversiktlege uteområde i tilknytning til barnehagen.

Folketalsutvikling siste 10 år: -88 (slått saman alle grunnkrinsane).

Område Folkestad

Området omfattar krinsane Dalsbygd, Folkestad, Fylsvik og Bjørkedal.

Barnetalet var i 2008 32, medan det i 2017 var 20.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Folkestad		32	27	37	28	28	27	15	20	16	20
Tal barn i Folkestad bhg 15.12		14	19	21	20	19	17	16	18	16	24
Bjørkedal bhg											

Det har vore ein nedgang i barnetalet sidan 2008, men også her tyder det dei siste åra på ei utflating. Bygningsmessig er Folkestad barnehage vurdert å ha betydelege behov for oppgradering i åra som kjem, i tillegg til at arealet til barnehagen er trangt og lite. Behova vi ser er knytt både til kvaliteten på det eksisterande bygget, men og på bakgrunn av nye krav i lover og føreskrifter.

Dersom elevtalet på Folkestad skule endrar seg på ein slik måte at det vert frigjort kapasitet ved skulen, bør ein utgreie om barnehagen kan lokalisrast til skulen. Dette må i så fall kome i eigen sak seinare.

Folketalsutvikling siste 10 år: -67 (slått saman alle grunnkrinsane)

Område Mork/Lid

Området omfattar Egset, Mork, Eikrem, Ytrestøyl, Lid og Yksnøy.

Barnetalet var i 2008 35 barn i barnehagealder, medan det i 2017 er registrert 63 barn.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Mork/Lid		35	37	42	40	45	42	45	53	50	63
Tal barn i Mork bhg pr 15.12		34	36	32	33	33	32	39	33	39	43

Mork/Lid er av dei områda som kan syne til mest markant vekst dei siste åra. Det har vore jamn bustadbygging i området den seinare tida, og det er venta å halde fram. Det bør vere eit prioritert fokus og mål å dimensjonere Mork barnehage rett, slik at ein har høve til å ta imot den forventade veksten av barn. Truleg må vi ta høgde for at etterspurnaden etter barnehageplass i området kjem til å auke i åra som kjem.

Det er no flytta ein bygningsmodul ut til Mork barnehage. Denne vert innreia og er rekna å vere klar til årsskiftet. Administrasjonen vurderer då at Mork barnehage har forsvarleg

kapasitet i åra som kjem, men det er og trong for renovering på det eksisterande bygget, m.a grunna nye krav i lover og føreskrifter.

Folketalsutvikling siste 10 år: +93 (slått saman alle grunnkrinsane).

Område Austefjord

Området omfattar krinsane Høydal, Fyrde og Kalvatn.

Barnetalet i området var i 2008 8 barn i barnehagealder, medan talet i 2017 er 10 barn i barnehagealder (Bjørke er ikkje medrekna).

Austefjord barnehage er pr i dag lokalisert saman med Austefjord skule, noko som gir barnehagen gode og tenlege lokale.

Austefjord er ein del av Stor-Øyra krins på skuleområdet. Vi vel i denne utgreiinga å handsame Austefjord som eige område.

Volda kommune og Hornindal kommune vert ei kommune frå 2020, og i intensjonsavtalen er det peika på ei tydeleg retning om at når det gjeld skuledrift så skal Austefjord «.....inngå i opptaksområdet til Hornindal skule....». Dersom ein legg same tanke til grunn ved barnehagedrifta, må ein sjå framtidig drift i samanheng med den komande kommunesamanslåinga.

Tabellen viser at barnetalet har vore relativt stabilt dei siste 10 åra. I tabellen har vi og med barna frå Bjørke, all den tid dei har gått i Austefjord barnehage.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Austefjord u/Bjørke	8	13	10	8	9	10	10	9	10	10
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Austefjord m/ Bjørke	13	17	14	11	10	11	13	11	12	12
Tal barn i Austefjord bhg 15.12	14	17	13	11	9	9	11	14	11	9

Situasjonen for Austefjord barnehage i dag er at det er ni barn som går i barnehagen. Av desse kjem to frå Bjørke. Vidare er fire av desse skulebarn frå hausten 2018. Det betyr at vi frå neste haust står att med tre barn (utifrå det vi kjenner) i barnehagen.

Volda kommune og Ørsta kommune har avtale om at barn frå Bjørke skal gå i Austefjord barnehage. Dei nemnte kommunane har og avtale om at skuleelevane frå Bjørke skal gå på Austefjord skule. Skuleavtalen mellom Ørsta kommune og Volda kommune er sagt opp frå 01.08.18, og Ørsta kommune har inngått avtale med Hornindal kommune. Administrasjonen er gjort kjent med at Ørsta kommune har inngått avtale med Hornindal kommune også når det gjeld barnehagebarn frå Bjørke.

Det er administrasjonen si vurdering at vi ikkje kan drive eigen barnehage med så få barn. Vi ser det difor som naudsynt å måtte fremje ei eiga politisk sak om det framtidige barnehagetilbodet i Austefjorden.

Folketalsutvikling siste 10 år: -53 (slått saman alle grunnkrinsane)

Sentrum – Store Øyra krins

Området omfattar Hjartå, Halkjelsvik, Øyra, Hauane, Myrane, Nedre Heltne, Røyslid, Engeset og Klepp, Norddalen, Nedre Rotset og Grevsnes, Øvre Rotset, Øvre Heltne og Vikebygd.

Barnetalet var i 2008 frå 379 barn, medan det i 2017 var registrert 356 barn i barnehagealder.

Det er venta at framtidig prognose om vekst i stor grad kjem sentrum og Mork/Lid til del. Det er difor viktig at vi mest mogleg presist greier å berekne framtida, slik at vi kan rigge ein barnehagestruktur som er framtidsretta.

I dag er det tre kommunale barnehagar i sentrum: Oppigarden, Sollia og Engeset. Alle desse har to avdelingar for småbarn og to avdelingar for storbarn. Pri dag er det 162 kommunale plassar tilgjengeleg i det vi definerer som sentrum.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sentrum	379	401	401	410	406	398	392	367	351	356

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Engeset barnehage	60	58	58	57	56	56	52	52	49	51
Oppigarden barnehage				55	58	57	55	55	49	50
Sollia barnehage	63	75	56	55	57	55	54	58	53	52
Tal barn i kommunale bhg i sentrum pr 15.12	123	133	114	167	171	168	161	165	151	153

Tabellen viser utviklinga dei siste 10 åra, når vi samanheld barnetal med tal barnehagebarn i dei ulike kommunale barnehagane. Vi ser at det er ein markert auke i 2011, dette pga at kommunen overtok Oppigarden barnehage frå Helse Møre og Romsdal.

Søknaden til kommunale barnehagar er stabilt gode, noko som fortel oss at dei har godt omdøme og blir sett på som gode og attraktive barnehagar.

Det er i dag overkapasitet på barnehageplassar i sentrum. På den eine sida kan dette indikere at vi alt er rigga for framtida. På den andre sida knytter det seg usikkerheit til kva som skjer med dei private barnehagane. Fleire av dei private er stiftingar som vart oppretta i ei tid då barnehageplassar var mangelvare, medan situasjonen i dag er ein annan.

Folketalsutvikling siste 10 år: +890 (slått saman alle grunnkrinsane)

Grunngjeving for ein, ny kommunal barnehage i Stor-Øyra krins

Det er kommunen si plikt å tilby barnehageplass til barn i barnehagealder som er busett i kommunen. Det vil difor vere viktig at kommunen har eit føreseieleg tilbod med tilstrekkeleg barnehageplassar til ei kvar tid. Dette er viktig av fleire grunnar, m.a at ein då er mindre sårbar når/om private aktørar vel å avvikle drifta. Utbetaling av tilskot til private barnehagar byggjer og på den kommunale drifta (for meir utfyllande om dette, sjå vedlegg til saka). Det er difor viktig at kommunen har ein optimalisert tenestestruktur som driv mest mogleg effektivt. Ein konsekvens av dette er altså at administrasjonen foreslår ein kommunal barnehage i sentrum i staden for tre.

Skal vi oppfylle samfunnsmandatet, treng barnehagen gode fysiske rammevilkår som bidreg til at barn kan vere ein aktiv medskapar i kvardagen. Vedlagte rapport frå XPRO stadfestar at ingen av dei tre sentrumsbarnehagane er i tilfredsstillande stand, og dei stettar ikkje gjeldande krav, føreskrifter eller forventningar ein har til å drive fagleg forsvarleg.

Fagleg og organisatorisk grunngjeving

Ein større barnehage gir større moglegheiter for å drive fagleg utvikling. I dei siste åra har det vore sterk semje om at ein må ha tidleg innsats, slik at ein kan avdekke utfordringar tidleg. Fokuset er at førebygging i staden for reparering er betre for den einskilde brukar og meir samfunnsøkonomisk. Større og breiare fagmiljø med tverrfagleg samhandling mellom einingane i kommunen gir ein betre føresetnad for å møte dette fokuset. Med desse grepa forventar administrasjonen at kvaliteten vert auka.

Ein ny barnehage vil også kunne ha ei forsterka avdeling, og her vil ein ha høve til å bygge opp og nytte spesialpedagogisk kompetanse på ein god måte.

Dei tre kommunale barnehagane i sentrum har ikkje dei fasilitetane ein forventar i ein framtidsretta barnehage og som gir barn rom for lek og læring i trygge og føremålstenlege area (jf rapport, XPRO). Det må vere ei målsetting å utforme og innreie barnehagar som legg til rette for eit mangfald av aktivitetar og gode leike-, lærings- og utviklingsmulegheiter for alle barn i barnehagealder. Barnehagen skal vere inkluderande og tilrettelagt for alle barn uansett funksjonsnivå. Dette gjeld for alle kommunale bygg og skal vere ivareteke gjennom prinsippet om universell utforming, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetslova.

Det å slå saman tre barnehagar kan vere krevjande oppgåve då tre kulturar skal bli til ein. God planlegging, leiarskap og gjennomføringsevne er viktig for å lukkast i dette arbeidet.

Det er viktig at framtidig barnehage vert etablert på godt eigna tomt som legg forholda til rette for god og forsvarleg barnehagedrift. Barnehagetomta må vere stor nok, og tomta må gi høve til allsidig barnehagedrift som medverkar til at barn får ein trygg og utviklande barnehagekvardag.

Økonomisk grunngjeving

Det mest økonomiske for Volda kommune er å oppretthalde same tal på barn i kommunale barnehagar i sentrum, og ikkje minst vere i førarsetet i det faglege arbeidet med å skape gode barnehagar med høg kvalitet. Med kommunen som barnehageeigar vil det vere god muligheit for å kunne drive fleksibelt og tilpasse seg, ved å redusere og auke barnehageplassar etter behov.

Til sist ser vi betydelege driftsmessige fordelar ved ein ny, større barnehage. Rapporten om bygningsmessig tilstand frå XPRO peikar på at gamle bygningskroppar gjer det krevjande og dyrt å få det varmt nok. Vidare er det slik at reinhald og vaktmeistertjenester kan gjerast meir effektivt i ei eining i staden for tre.

Det er vist i saka til «prosessnotat, økonomi» samt regjeringa si perspektivmelding. Desse to grunnlaga gjer at administrasjonen vil foreslå strukturelle endringar i sentrum, der vi går frå tre kommunale barnehagar til ein.

Det er kommunen og dei demokratisk valte politikarane som skal styre barnehagesektoren i framtida. I dette ligg det at kommunen som barnehageeigar skal vere ein aktiv aktør og styre krav til kvalitet, kompetanse, og sikre gode oppvekstvilkår til **alle** barnehagebarn i kommunen.

I det vidare arbeidet ser administrasjonen det som naturleg at samarbeidsutvala ved dei ulike barnehagane i sentrum vert involvert.

Økonomiske konsekvensar:

Sjå økonomisk grunngjeving

Vurdering og konklusjon:

Rune Sjurgard
Rådmann

Per Ivar Kongsvik
oppvekstsjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:

BYGNINGSMESSIG VURDERING AV SENTRUMSBARNHAGER – VOLDA KOMMUNE

- Sollia barnehage
- Oppigarden barnehage
- Engeset barnehage



00	Bygningsmessig vurdering av sentrumsbarnehager	04.05.2017	VH	JL
Rev	Beskrivelse	Dato	Utført	Verifisert

INNHold

INNHold	2
1 INNLEDNING	3
1.1 GENERELT	3
2 SOLLIA BARNEHAGE	3
2.1 GENERELT	3
2.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN	3
2.3 PLAN- OG AREALLØSNING	5
3 OPPIGARDEN BARNEHAGE	6
3.1 GENERELT	6
3.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN	6
3.3 PLAN- OG AREALLØSNING	8
4 ENGESET BARNEHAGE	8
4.1 GENERELT	8
4.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN	8
4.3 PLAN- OG AREALLØSNING	10
5 OPPSUMMERING	11
5.1 SOLLIA.....	11
5.2 OPPIGARDEN	11
5.3 ENGESET	11

1 INNLEDNING

1.1 GENERELT

XPRO har på oppdrag fra Volda kommune gjennomført en kartlegging av de bygningsmessige forholdene i sentrumsbarnehagene i Volda; Sollia barnehage, Oppigarden barnehage og Engeset barnehage. Gjennomføringen av kartleggingen har blitt gjennomført ved visuell inspeksjon og dialog med styrere og andre ansatte i barnehagene. Kartleggingen er ikke å regne som en tilstandsanalyse, men er en mer overordnet vurdering av den bygningsmessige og planmessige tilstanden i barnehagene. Vurderingene er ikke nødvendigvis vis uttømmende og det kan være forhold som ikke er medtatt i rapporten da dette har vært en overordnet vurdering av bygningsmassen. Vurderingene er gjort i forbindelse sonderingene rundt en evt. felles sentrumsbarnehage for alle eller deler av disse tre barnehagene. Det er ikke vurdert prosjektkostnader eller driftskostnader i forbindelse med ulike alternative løsninger for sentrumsbarnehagene.

2 SOLLIA BARNEHAGE

2.1 GENERELT

Sollia barnehage var bygd og tatt i bruk som barnehage i 1972, da som to frittstående bygg. Det ble i 1986 etablert et mellombygg mellom de to fløyene. Videre ble det i 1996 etablert et treningsrom. Det er gjennom levetiden av bygget gjort mindre og noen større oppgraderinger, bla. er belysning og ventilasjon oppgradert for 4-5 år siden. Både for bygningsmessige deler og tekniske anlegg fremstår mye av bygget fra byggeår. Bygget er oppført som et betongelementbygg, med takkonstruksjon av takstoler/sperrer og takstein. Gulv på grunn i betong.

Barnehagen blir drevet som en avdelingsbarnehage med 2 avdelinger for barn fra 0-3 år og 2 avdelinger for barn fra 2-6 år. Det er per tid 58 barn i barnehagen, men antallet kan variere noe avhengig av fordeling mellom små og storbarnsavdelingene.

2.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN

Det er gjennomført en visuell befaring av bygningsmassen, hvor det er gjort vurderinger av kvaliteten og tilstanden på bygningen basert på observasjoner og mottatt informasjon. Oppsummeringen av observasjonene er gjort iht. bygningsdelstabellen på tosfret nivå, nivå som ikke er medtatt under er ikke relevant eller ikke befart.

2 Bygning

21 Grunn og fundament

Bygningen er etablert i skrånende terreng med stigning mot nordlig retning. Ikke opplyst dybde til fjell og bærelag før fundamentering. Fundamentert med ringmur/banketter av betong. Ikke observert setninger eller oppsprekking av synlig del av fundamentering. Ikke opplysninger om system for drenering eller om evt. drenering har vært utbedret etter byggeår.

22 Bæresystem

Bæresystem i prefabrikkert betongelement i yttervegg / bindingsverk forblendet med betongplater. Bæring av takkonstruksjon utført med takstoler. Bæresystem ikke gjennomgått, men det er ble ikke observert setninger og oppsprekking som kan tyde på setninger og bevegelse i bygningskroppen.

23 Yttervegger

Oppbygning og omfang av isolering av yttervegg er fra byggeår. Ved vurdering av tykkelse på vegg og dybde av vindussmyg antas det at isolasjonstykkelse er svært begrenset, antatt 5-10 cm. Innvendig overflate på ytterveggene er hovedsakelig malt panel. Vindu er hovedsakelig fra byggeår. Det opplyses om at det er mye trekk fra vindu når det er vind. Videre har flere av vinduene påbegynnende råteskader og mange glassruter er punktert. Vindu fra byggeår har en svært begrenset u-verdi sammenlignet med dagens krav. Dører i yttervegg er fra byggeår, det er glippe mellom dørblad og karm på hovedinngang. Sidefelt av glass tilfredsstillende ikke dagens krav til sikkerhetsglass.

24 Innervegger

Innervegger utført i bindingsverk med malt panel. Ikke opplyst om noen av innerveggene er bærende. Innervegger har betydelig slitasje på utsatte områder, dette gjelder blant annet ved vaskepunkt i garderober og ved kjøkken. Innvendige dører fra byggeår, dører er generelt preget av slitasje.

25 Dekker og gulv på grunn

Gulv utført som betonggulv på grunn. Overflate på gulv er gulvbelegg og antatt fra byggeår. Belegget har tydelig slitasje og det er stort omfang av skjøter som har sprukket opp. Oppsprukne skjøter fører til at smuss og fukt trekker ned i skjøtene og skaper utfordringer knytt til renhold og opprettholdelsen av et godt innemiljø.

26 Yttertak

Yttertak av takstein antatt fra byggeår. Tak var snødekt ved befaring slik at taket ikke kunne vurderes. Taket er i siste del av normal levetid for takstein. Det er tydelig ising ved avrenning fra tak noe som indikerer en kombinasjon av mye varmegjennomgang gjennom takkonstruksjon og mangelfull lufting av takkonstruksjon.

27 Fast inventar

Mye av det faste inventaret er fra byggeår og viser tydelig preg av bruk og slitasje.

3 VVS

31 Sanitær

Generelt sanitæranlegg fra byggeår. Generelt ikke gjennomført noen vurdering av sanitæranlegg. Normal levetid for komponenter i sanitæranlegget er overskredet. Generelt er mye av sanitærutstyret (WC, blandebatteri ect. fra byggeår) Etter tilsyn fra Mattilsynet mars 2017 er det ilagt pålegg om etablering egne håndvaskpunkt i begge kjøkkene i barnehagen, da dagens løsning ikke tilfredsstillende gjeldende krav.

33 Brannslukning

Brannslukking i form av branntrommel på vegg. Ukjent om dette anlegget er fra byggeår.

36 Ventilasjon

Relativt nytt ventilasjonsanlegg i bygget som ble etablert for 4-5 år siden

4 El-kraft

Det er ikke gjennomført befaring av det elektriske anlegget med fagpersonell innenfor elektrofaget. Men det er anmerket noen generelle observasjoner.

41 Basisinstallasjoner for EL-kraft

Generelt er ikke det elektriske anlegget befart, men mye av anlegget er fra byggeår og har overskredet antatt levetid for enkeltkomponenter i anlegget.

44 Lys

Det er gjort flere oppgraderinger av belysning i bygget. Generelt fremstår belysningen i bygget som relativt nye, med noen areal med eldre armatur.

45 EL-varme

Det er varmekabler i bygget som primer oppvarmingskilde. Generelt alle areal for barn har varmekabler. Det opplyses at varmekablene er defekt i enkelte soner av bygget. Dette i kombinasjon med at det er betydelig trekk fra vindu oppleves enkelte områder av barnehagen som kald.

50 Tele og automatisering

Det er ikke gjennomført befarings av tele- og automatiseringsanlegget med fagpersonell innenfor dette faget.

2.3 PLAN- OG AREALLØSNING

Planløsning fremstår i hovedsak som fra byggeår, men med mindre tilbygg som angitt under kap. 2.1. Krav til areal for personal er vesentlig endret fra byggeår til dagens krav, både i forhold til administrativt areal og garderobe fasiliteter. Barnehagen har ikke kontorarbeidsplasser for pedagogene, det er kun styrer som disponerer tilstrekkelig kontor plass. Videre er det i småbarnsavdelingen ikke personalgarderobe, og ansatte må bruke barnas garderober til oppbevaring av ute tøy ect.

Barnehagen har ikke eget areal for oppbevaring av vogner, vogner blir derfor plassert i korridorer, garderober og annet tilgjengelig areal. På befaringstidspunkt sperret vognene flere av rømningsveiene i barnehagen, noe som er kritisk og må vurderes snarlige tiltak for å utbedre.

Grovgarderobene til avdelingene er svært små, og uhensiktsmessig utformet. Det er mest å regne som en entre før tørrgarderoben. Garderobe løsningene generelt i barnehagen er uhensiktsmessig utformet, kalde, små og det blir lagret vogner og annet utstyr som hindret rasjonell bruk av gardrobene.

Barnehagen tilfredsstill ikke gjeldende krav til universell utforming, det er høydeforskjeller både intern i bygget og ved alle inngangsparti. Noe som både gjør den daglige driften utfordrende, men spesielt for eventuelle barn / voksne som sitter i rullestol.

Planløsningen i bygget fremstår som utdatert og det vil være behov for store tilpasninger og oppgraderinger i bygget eller evt. tilbygg for å tilfredsstille gjeldende krav til arbeidsplasser for ansatte.

3 OPPIGARDEN BARNEHAGE

3.1 GENERELT

Oppigarden barnehage var bygd og tatt i bruk som barnehage i 1980. Det har tidligere vært en barnehage drevet av helseforetaket, men er overtatt av Volda kommune som er bygg eier og drifter barnehagen. Det er fra byggeår gjort noen mindre og noen større oppgraderinger. Av større oppgraderinger er nytt ventilasjonsanlegget etablert i 1997, samt at belysning er byttet i 2010. Dette er også etablert et vognskur etter byggeår. Videre er det gjort mindre løpende vedlikehold som maling og inn- og utvendig. Bygget er oppført over en etasje som et bindingsverksbygg med takstoler som takkonstruksjon. Gulv på grunn i betong.

Barnehagen blir drevet som en avdelingsbarnehage med 2 avdelinger for barn fra 0-3 år og 2 avdelinger for barn fra 2-6 år. Det er per tid 54 barn i barnehagen, men antallet kan variere noe avhengig av fordeling mellom små- og storbarnsavdelingene.

3.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN

Det er gjennomført en visuell befaring av bygningsmassen, hvor det er gjort vurderinger av kvaliteten og tilstanden på bygningen basert på visuelle observasjoner og mottatt informasjon. Oppsummeringen av observasjonene er gjort iht. bygningsdelstabellen på tosfret nivå, nivå som ikke er medtatt under er ikke relevant eller ikke befart.

2 Bygning

21 Grunn og fundament

Omliggende terreng er skrånende, men bygningen er etablert på et flatplanert areal. Ikke opplyst dybde til fjell og bærelag før fundamentering. Fundamentert med ringmur/banketter av betong. Ikke observert setninger eller oppsprekking av synlig del av fundamentering. Ikke opplysninger om system for drenering eller om evt. drenering har vært utbedret etter byggeår.

22 Bæresystem

Bygningen er oppført med i bindingsverk med takkonstruksjon av takstoler. Bæresystem ikke gjennomgått, men det er ble ikke observert setninger og oppsprekking som kan tyde på setninger og bevegelse i bygningskroppen.

23 Yttervegger

Yttervegger i bindingsverk med luftet bordkledning og innvendig panel. Oppbygning og omfang av isolering av yttervegg er fra byggeår. Ved vurdering av tykkelse på vegg og dybde av vindusmyg antas det at isolasjonstykkelse er begrenset, antatt 10 cm. Innvendig overflate på ytterveggene er hovedsakelig malt panel. Vindu er hovedsakelig fra byggeår. Det opplyses om at det er mye trekk fra vindu og ytterdører når det er vind. Vindu fra byggeår har en svært begrenset u-verdi sammenlignet med dagens krav. Dører i yttervegg er fra byggeår, spesielt i kjøkkenareal hvor det er ytterdører rett ved spisebord er det utfordringer knytt til betydelig trekk fra dørene og det er problem med å holde tilstrekkelig varme i disse arealene.

24 Innervegger

Innervegger utført i bindingsverk med panel. Ikke opplyst om noen av innerveggene er bærende. Innervegger har betydelig slitasje på utsatte områder, dette gjelder blant annet ved vaskepunkt i garderober og ved kjøkken. Innvendige dører fra byggeår, dører er generelt preget av noe slitasje.

25 Dekker og gulv på grunn

Gulv utført som betonggulv på grunn. Overflate på gulv er gulvbelegg og antatt fra byggeår. Belegget har preg av normal slitasje.

26 Yttertak

Yttertak av takstein antatt fra byggeår. Tak var snødekt ved befaring slik at taket ikke kunne vurderes.

27 Fast inventar

Det er etablert nytt hoved kjøkken hvor både overflater i rom og innredning er helt nytt. For øvrig er mye av fast innredning fra byggeår.

3 VVS

31 Sanitær

Generelt sanitæranlegg fra byggeår. Generelt ikke gjennomført noen vurdering av sanitæranlegg. Normal levetid komponenter i sanitæranlegget er overskredet. Generelt er mye av sanitærutstyret (WC, blandebatteri ect. fra byggeår) Etter tilsyn fra Mattilsynet mars 2017 er det ilagt pålegg om etablering egne håndvaskpunkt i avdelingskjøkkene i barnehagen, da dagens løsning ikke tilfredsstiller gjeldende krav. Hoved kjøkken er nytt og tilfredsstiller gjeldende krav.

33 Brannslukning

Brannslukking i form av branntrommel på vegg. Ukjent om dette anlegget er fra byggeår.

36 Ventilasjon

Etablert nytt ventilasjonsanlegg i bygget 1997. Det oppleves ubalanse i ventilasjon i enkelte rom, samt at det er vesentlig støy fra ventilasjon i mange av rommene i barnehagen. Det mangler avtrekk fra et av stellerommene.

4 El-kraft

Det er ikke gjennomført befaring av det elektriske anlegget med fagpersonell innenfor elektrofaget. Men det er anmerket noen generelle observasjoner.

41 Basisinstallasjoner for EL-kraft

Generelt er ikke det elektriske anlegget befart, men mye av anlegget er fra byggeår og har overskredet antatt levetid for enkeltkomponenter i anlegget.

44 Lys

Komplett oppgradering av belysning gjennomført i 2010 og fremstår som nytt.

45 EL-varme

Det er varmekabler i bygget som primer oppvarmingskilde. Det er ikke eller er defekte varmekabler i grovgarderobe. Dette gjør at dette arealet blir svært kaldt samt at våte klær ikke tørker. Det er også problemer med å hold tilfredsstillende varme i enkelte deler av barnehagen, spesielt er det kaldt i spiseområde som har ytterdør i rommet med betydelig trekk. Det er også trekk fra flere vindu som gjør at areal oppleves som kalde.

50 Tele og automatisering

Det er ikke gjennomført befarings av tele- og automatiseringsanlegget med fagpersonell innenfor dette faget.

3.3 PLAN- OG AREALLØSNING

Planløsning fremstår i hovedsak som fra byggeår, men med mindre tilpasninger. Krav til areal for personal er vesentlig endret fra byggeår til dagens krav, både i forhold til administrativt areal og garderobe fasiliteter. Barnehagen har ikke tilstrekkelig kontorarbeidsplasser for pedagogene, det er kun styrer som disponerer tilstrekkelig kontorplass. Det er etablert en arbeidsstasjon i et tidligere lager for administrativt arbeid for pedagogene, men rommet er ikke tilstrekkelig i forhold til normal bruk. Det er ikke tilfredsstillende garderobefasiliteter for personal i barnehagen. Personal har garderobe i garderoben til småbarnsavdelingen.

Grovgarderobene til avdelingene er svært små, det er mest å regne som en entre før tørrgarderoben. Det er for øvrig ikke varme i grovgarderoben som gjør at klær ikke tørker. Bygningen tilfredsstiller for øvrig ikke gjeldende krav til universell utforming. Planløsningen i bygget fremstår ikke tilfredsstillende i forhold dagens krav, og det vil være behov for tilpasninger, ombygging eller tilbygg for å tilfredsstille dagens krav til barnehage areal.

4 ENGESET BARNEHAGE

4.1 GENERELT

Engeset barnehage var bygd og tatt i bruk som barnehage i 1989. Det er fra byggeår gjort noen mindre og noen større oppgraderinger. Av større oppgraderinger er nytt ventilasjonsanlegget etablert i 2013/2014 samt at belysning er byttet relativt nylig. Videre er det planlagt noen utskiftning av vindu. Bygget er oppført over en etasje som et bindingsverksbygg med takstoler som takkonstruksjon. Gulv på grunn i betong.

Barnehagen blir drevet som en avdelingsbarnehage med 2 avdelinger for barn fra 0-3 år og 2 avdelinger for barn fra 2-6 år. Det er per tid 54 barn i barnehagen, men antallet kan variere noe avhengig av fordeling mellom små- og storbarnsavdelingene.

4.2 TEKNISK VURDERING AV BYGNINGSMASSEN

Det er gjennomført en visuell befarings av bygningsmassen, hvor det er gjort vurderinger av kvaliteten og tilstanden på bygningen basert på visuelle observasjoner og mottatt informasjon. Oppsummeringen av observasjonene er gjort iht. bygningsdelstabellen på tosfret nivå, nivå som ikke er medtatt under er ikke relevant eller ikke befart.

2 Bygning

21 Grunn og fundament

Omliggende terreng er skrånende, men bygningen er etablert på et flatplanert areal. Ikke opplyst dybde til fjell og bærelag før fundamentering. Fundamentert med ringmur/banketter av betong. Ikke observert setninger eller oppsprekking av synlig del av fundamentering. Det har vært flere anledninger med tett drensledning. Ikke opplyst om årsak, men bør evt. kartlegges med videokjøring av VA-anlegget.

22 Bæresystem

Bygningen er oppført med i bindingsverk med takkonstruksjon av takstoler. Bæresystem ikke gjennomgått, men det er ble ikke observert setninger og oppsprekking som kan tyde på setninger og bevegelse i bygningskroppen.

23 Yttervegger

Yttervegger i bindingsverk med luftet bordkledning og innvendig panel. Oppbygning og omfang av isolering av yttervegg er fra byggeår. Ved vurdering av tykkelse på vegg og dybde av vindusmyg antas det at isolasjonstykkelse er begrenset, antatt 10 cm. Innvendig overflate på ytterveggene er hovedsakelig malt panel. Vindu er hovedsakelig fra byggeår. Det er svært mange vindu med betydelig råte- og fuktskader. Det skal byttes ut 1 stk. vindu i tillegg til balkongdør i forbindelse med pågående EPC prosjekt, men det er et betydelig antall utover dette som har skader eller begynnende skader. Det opplyses om at det er mye trekk fra vindu og at det driv vann inn i bygget ved kombinasjon av vind og regn. Vindu fra byggeår har en svært begrenset u-verdi sammenlignet med dagens krav. Dører i yttervegg er fra byggeår.

24 Innervegger

Innervegger utført i bindingsverk med panel. Ikke opplyst om noen av innerveggene er bærende. Innervegger har betydelig slitasje på utsatte områder, dette gjelder blant annet ved vaskepunkt i garderober og ved kjøkken. Innvendige dører fra byggeår, dører er generelt preget av noe slitasje.

25 Dekker og gulv på grunn

Gulv utført som betonggulv på grunn. Overflate på gulv er gulvbelegg og antatt fra byggeår. Belegget har preg av normal slitasje.

26 Yttertak

Yttertak av takstein antatt fra byggeår. Tak var snødekt ved befaring slik at taket ikke kunne vurderes.

27 Fast inventar

Eksisterende hovedkjøkken har betydelig slitasje og har behov for renovering. Det er i mars 2017 gjennomført et tilsyn fra Mattilsynet. I tilsynsrapporten påpekes det at kjøkkenet må vurderes med i en vedlikeholdsplan. Det blir også påpekt at det ikke er tilstrekkelig glatteflater i forhold til renhold på kjøkkene. Det er i etterkant av tilsynet gjort vedtak om pålegg for etablering av håndvask på hovedkjøkken samt de fire avdelingskjøkkene. For øvrig er mye av fast innredning fra byggeår.

3 VVS

31 Sanitær

Generelt sanitæranlegg fra byggeår. Generelt er mye av sanitærutstyret (WC, blandebatteri ect. fra byggeår) Etter tilsyn fra Mattilsynet mars 2017 er det ilagt pålegg om etablering egne håndvaskpunkt i avdelingskjøkkene i barnehagen, da dagens løsning ikke tilfredsstillende gjeldende krav.

33 Brannslukning

Brannslukking i form av branntrommel på vegg. Ukjent om dette anlegget er fra byggeår.

36 Ventilasjon

Etablert nytt ventilasjonsanlegg i bygget. Det oppleves ubalanse i ventilasjon i enkelte rom, samt at det er vesentlig støy fra ventilasjon i mange av rommene i barnehagen.

4 El-kraft

Det er ikke gjennomført befarings av det elektriske anlegget med fagpersonell innenfor elektrofaget. Men det er anmerket noen generelle observasjoner.

41 Basisinstallasjoner for EL-kraft

Generelt er ikke det elektriske anlegget befart, men mye av anlegget er fra byggeår.

44 Lys

Komplett oppgradering av belysning gjennomført relativt nylig.

45 EL-varme

Det er varmekabler i bygget som primer oppvarmingskilde. Oppvarming er tilfredsstillende, men mye trekk fra vindu fører til at tidvis føles kaldt.

50 Tele og automatisering

Det er ikke gjennomført befarings av tele- og automatiseringsanlegget med fagpersonell innenfor dette faget.

4.3 PLAN- OG AREALLØSNING

Planløsning fremstår i hovedsak som fra byggeår, men med mindre tilpasninger. Det er etablert et grupperom. Krav til areal for personal er vesentlig endret fra byggeår til dagens krav, både i forhold til administrativt areal og garderobe fasiliteter. Barnehagen har et rom som disponeres som personalkontor, men er ikke tilstrekkelig. Det er ikke tilfredsstillende garderobefasiliteter for personal i barnehagen. Barnehagen har et lite soveskur for vogner, men det er ikke tilstrekkelig i forhold antall vogner. Vogner plasseres ute under takoverbygg, men det driver mye regn og snø inn på vognene.

Grovgarderobene til avdelingene er svært små, det er mest å regne som en entre før tørrgarderoben. Det er for øvrig ikke varme i grovgarderoben som gjør at klær ikke tørker. Bygningen tilfredsstillende for øvrig ikke gjeldende krav til universell utforming. Planløsningen i bygget fremstår ikke tilfredsstillende i forhold dagens krav, og det vil være behov for tilpasninger, ombygging eller tilbygg for å tilfredsstille dagens krav til barnehage areal.

5 OPPSUMMERING

5.1 SOLLIA

Sollia barnehage fremstår med betydelig slitasje og bygningsmessige og tekniske mangler. Det vil kreve omfattende renovering for å få bygningen til å tilfredsstille dagens krav til bygningsmasse. Selv med en totalrenovering kan det være bygningsmessige begrensninger i bæresystem, grunnforhold, tilkomstforhold ect. som gjør at gjeldende krav ikke kan tilfredsstilles. Videre er det betydelige behov for planjusteringer i bygget med bla. etablering av større areal til personal. Sollia barnehage fremstår med så omfattende mangler og behov for oppgradering at sanering av bygningsmassen og etablering av nybygg må vurderes som et alternativ.

5.2 OPPIGARDEN

Oppigarden barnehage er nærmere 40 år og mye av bygningsmassen fremstår med betydelig slitasje og mangler i forhold til dagens krav. Det er også vesentlige mangler i planløsning for å tilfredsstille dagens krav. Barnehagen står derfor overfor betydelig oppgraderinger og ombygninger for å være en fremtidsrettet barnehage.

Selv om Oppigarden barnehage fremstår med betydelige oppgraderingsbehov både på planløsning og den bygningsmessige standarden fremstår den som bedre enn Sollia, og bygningsmassen har en restverdi som kommunen må vurdere å utnytte.

5.3 ENGESET

Engeset barnehage er den nyeste av de tre barnehagene som er befart og den fremstår i bedre stand totalt sett enn de to andre barnehagene. Det er likevel en heldel del forhold som ikke er tilfredsstillende etter dagens krav i barnehager. Dette gjelder både generelt vedlikehold og utskiftninger av bygningsdeler som det vil være behov for, samt ombygninger og tilpasninger i planløsning for å få en bedre garderobeløsning for barna, samt bedre fasiliteter for personal. Det bør foreligge en plan for etterbruk av bygningsmassen, da denne representerer en vesentlig verdi.



MERKESTEINAR I BARNEHAGEHISTORIA

Vedlegg til utgreiing av den kommunale barnehagedrifta

Ser vi barnehagen i eit historisk perspektiv så har den i løpet av åra den har eksistert i Noreg, vore gjennom store endringar.

Det første barneasylet i Noreg vart opna i Trondheim i 1837, deretter kom det asyl i Kristiania, Kristiansand og Bergen. Føremålet med asyla var å ta hand om fattige barn som streifa omkring i gatene. Asyla var forløparen til barnehagane, og var inspirert av pedagogiske tankar frå resten av Europa.

I 1950 var det 162 barnehagar i Noreg, 1.1 % av alle barn i barnehagealder gjekk då i barnehage. Ansvar for barnehagane vart ført frå Sosialdepartementet til Barne og familiedepartementet, og lov om barnevern kom i 1953. Barnehagane blei regulert under denne lova og fekk dermed sin første lovregulerande tekst.

Til tross for at vi har hatt barnehagar i Noreg lenge, vart den første Lov om barnehagar vedteke så seint som i 1975. Dette var ein viktig «milepæl» for barnehagesektoren i Noreg. Med lovverket vart barnehagen endra frå å vere ein **tilsyns- og oppbevaringsinstitusjon** til å bli ei **pedagogisk verksemd**. Først i 1995 kom den første rammeplanen for barnehagen som er ei føreskrift til barnehagelova. Denne vart gjeldande frå 1996 og gav overordna mål og rammer for det pedagogiske arbeidet. Nokre viktige endringar følgde med.

Då barnehageplass vart ein lovpålagt rett 1. januar 2009, fekk dette ytterlegare innverknad for barnehagane som organisasjon. Barnehagen vart med dette ein del av det offentlege utdanningsløpet til barn.

På 90-talet vart det bygd fleire og fleire barnehagar, og barnehageforliket i 2003 med maksimalpris og vedtak om full utbygging, førte til den største barnehageutbygginga gjennom tidene. Andre sentrale element i barnehageforliket var kommunane si plikt til økonomisk likeverdig handsaming av ikkje-kommunale og kommunale barnehagar. Det vart også innført reglar som gav rett til søskenmoderasjon.

I 2005 vart barnehagane flytta frå Barne- og familiedepartementet til Kunnskapsdepartementet. Barnehagen fekk ny føremålsparagraf i 2010, og for første gang ein føremålsparagraf som bygger på dei same verdiane som i skulen. I dag vert utdanningssektoren, frå barnehage til vidaregåande opplæring, sett på som eit heilskapleg utdanningsløp. Dette sjølv om barnehage er frivillig.

I 2015 kom det føringar på at foreldre kan søkje om redusert foreldrebetaling, samt rett til 20 timar gratis opphald for tre, fire og fem årningar på grunn av låg bruttoinntekt. Kva som vert rekna som låg bruttoinntekt, vert vedteke i statsbudsjettet. I 2017 har alle barn som fyller eitt år innan utgangen av november, rett til barnehageplass.

Barnehagelova og rammeplanen har blitt revidert fleire gonger. Det er lagt statlege føringar for å sikre kvaliteten i barnehagetilbodet og oppfølging av barnehagen sitt samfunnsmandat. Rammeplanen har eit tydeleg «her og no» -perspektiv og eit framtidsperspektiv. Barna skal ha utbytte medan dei går i barnehagen og seinare i livet. Rammeplan speglar nasjonale målsetjingar som barnehageeigar er pliktige å gjennomføre.

Det er **kommunen som har ansvar** for å ha nok barnehageplassar i kommunen. Som dekningsgraden viser så vel dei fleste føresette barnehageplass for barna sine, både av omsyn til barna sjølve og som ei trygg og stabil ordning for føresette. Alle desse tiltaka har bidrege til at barn skal få høve til å gå i



barnehage uavhengig av inntektsnivå til føresette. Tabellen nedanfor viser ei oversikt over dekningsgraden, og ein ser at den har auka i takt med alle dei statlege tiltaka som nemnt ovanfor. Med omgrepet «barnehagedekning» meiner ein tal på barn i barnehage i prosent av totalt tal barn i same aldersgruppe.

	Dekningsgrad 1-3 år	Dekningsgrad 3-5 år	Samla i landet
1970			2,80%
1990	15,00%	58,00%	
2000	37,10%	78,10%	
2016	80,70%	96,50%	90,40%

Barnehageutviklinga har endra samfunnet og gitt oss ein ny felles barndomsarena for dei aller fleste barn i Noreg. Barnehagen spelar ei stadig større rolle – både i det einskilde barn sitt liv, for familieane og for samfunnet. Barnehagerevolusjonen som har skjedd på få år, er eit viktig bidrag for å sikre sosial utjamning jf. Stortingsmelding 24 (2012-2013). Barnehagen har blitt ein av dei viktigaste inkluderingsarenaene i Noreg og ein viktig samfunns- og utdanningsinstitusjon.

Barnehageutbygging Volda kommune

Volda kommune har vore ei føregangskommune med å tilby nok barnehageplassar. Kommunen har med god hjelp frå dei private barnehagane hatt full barnehagedekning sidan slutten av nittitalet. Med unnatak av barnehageåret 2009/2010, då lovfesta rett til barnehageplass til eittåringane vart innført, har kommunen hatt nok barnehageplassar. Lovfesta rett vil seie at barn som søkte om barnehageplass innan fristen for hovudopptaket 1. mars, hadde rett på plass innan utgangen av august, under føresetnad av at barnet var fylt 1 år.

Utfordringa med å gi alle med lovfesta rett til barnehageplass frå hausten 2009, vart løyst ved å opprette ei avdeling under Sollia barnehage lokalisert i nedlagde Hjartå skule.

Det var ei periode stort engasjement blant foreldre i Volda kommune, og det vart i 1987 stilt eiga barnehageliste til kommunevalet. Barnehagelista gjekk på val med at dei ville arbeide for å bygge barnehagar slik at flest mogleg skulle få eit barnehagetilbod. Ein representantar vart valt inn, noko som spegla det store engasjementet kring barnehagetilbod i kommunen på det tidspunktet.

I tråd med samfunnsutviklinga, vart det eit aukande behov for barnehageplassar mot slutten av 1970-talet og utetter på 1980-talet. Mange barnehagar såg dagens lys etter private initiativ, også i Volda. I Volda har private barnehagar til dømes fått gratis tomt av kommunen, eller kommunen betalar bygsleavgift for grunnen. Fleire private barnehagar har fått kommunal bankgaranti i samband med bygging og/eller utviding av barnehagen.

Det er berre Sollia og Engeset barnehage som er bygde i kommunal regi og føremålstenleg geografisk plasserte etter kommunen sine vurderingar då dei vart bygde. Dei andre kommunale barnehagane Austefjord, Folkestad, Mork, Lauvstad og Oppigarden vart bygd og starta som private (ein fylkeskommunal) barnehagar og kommunen tok seinare over drifta.

Den første kommunale heildagsbarnehagen var Sollia barnehage, ein fire-avdelings barnehage som vart opna i 1972. Sollia barnehage starta i lokale som tilhørde Fylkessjukehuset i Volda. I månadsskiftet november/desember same år flytta barnehagen inn i nye lokale. I 1996 vart det bygd på eit treningsrom, slik at barnehagen då vart betre tilrettelagt for barn som treng ekstra tilrettelegging.

Kommunen har heile tida vore eigar og drivar av barnehagen, men halvparten av plassane var øyremerka for tilsette ved sjukehuset fram til Oppigarden barnehage kom i drift i 1980.



I 17 år var Sollia barnehage det einaste kommunale heildagstilbodet, og den einaste med tilbod til barn i alderen 0-3 år. Frå 1996 har ein hatt heilårsopen barnehage. I praksis vil det seie at barnehagane har ope alle kvardagar med unntak av planleggingsdagane. Engeset barnehage, også ein fire-avdelings barnehage, vart opna 1. september 1989.

I 2003 var det 19 barnehagar i Volda, 12 ikkje-kommunale og 7 kommunale barnehagar. Volda hadde på den tida fleire en-avdelingsbarnehagar, familiebarnehagar og ein kortidsbarnehage (opningstid 4-6 timar) som var i drift.

Barnehageforliket i 2003 førte med seg gode ordningar for tilskot til utbygging av barnehagar. Rotset barnehage, Øyra barnehage og Hjellbakkane barnehage bygde ut og auka kapasiteten i denne perioden. Kulur barnehage tok over Bøgarden familiebarnehage og starta opp i Hjartå skule i 2010 og flytta i 2012 inn i nye lokale i Bratteberg. Volda kommune nytta seg ikkje av denne tilskotsordninga.

I samband med rapporten "Organisering av prosessar for konkretisering av kutt i tenester for perioden 2014-2015", vart administrasjonen beden om å kome med dokumentasjon/forslag til konkret talfesting av aktuelle tiltak.

Med bakgrunn i dette, vart det vedteke å stenge barnehagane i veke 29 og 30, da det var få barn i barnehagen desse vekene. Bakgrunnen for tiltaket var at personalet hadde mykje restferie etter sommarferien, som det var utfordrande å få avvikla. Ved å stenge, vart ferieavviklinga meir konsentrert, barna opplevde større stabilitet på avdelingane og vaksenttelleik gjennom barnehageåret.

Eit anna tiltak var å tilby berre heiltidsplassar i barnehagane Austefjord, Engeset, Mork, Oppigarden og Sollia. Administrasjonen vurderte det slik at føresette som hadde ønskje om deltidstilbod, hadde moglegheit til å velje det i private barnehagar. Føreskrifta gir ikkje opning for å legge til grunn ei brøkvis utrekning av tal på pedagogar, men slår fast at pedagogbemanninga skal vere pr. barn og ikkje pr. plass. Dette fører til at barnehagane har ein kostnad for bemanning uavhengig av om barna er der eller ikkje.

Kommunane kunne fram til 2016 velje om ein ville gi tilskot ut i frå gjennomsnittleg kapitalkostnad pr. heiltidsplass i eigne tilsvarande kommunale barnehagar, eller om dei ville nytte nasjonale gjennomsnittssatsar for kapitaltilskot fastsett av departementet. Volda kommune nytta fram til 2014 nasjonal gjennomsnittssats. I samband med utrekning av tilskot for 2014, vart det tatt ein gjennomgang av verdien på bygningsmassen, og det vart frå då nytta eigne satsar for kapitaltilskot.

Dette tilskotet var lågare enn nasjonal gjennomsnittssats, og vart nytta fram til 2016 da regelverket vart endra.

I dag er det 13 heildagsbarnehagar i Volda kommune, sju kommunale og seks private barnehagar. I tillegg til heildagsbarnehagar så har kommunen «Volda opne barnehage» som er open ein dag i veka. Volda kommune har hatt ledige barnehageplassar i sentrum sidan 2012.

Oversikta nedanfor viser tal barnehagar i nokre av kommunane på Søre-Sunnmøre. Vi ser at Volda kommune har fleire barnehagar enn dei andre kommunane, sjølv om nokre av dei har fleire barn i barnehagealder enn Volda.

Kommune	Barnehagar
Volda	14
Ørsta	11
Ulstein	8
Herøy	9



FYSISKE RAMMEVILKÅR I EIT PEDAGOGISK LYS

Vedlegg til utgreiing av den kommunale barnehagedrifta

Barnehagen skal vere til barn sitt beste, og barna skal oppleve glede og meistring i barnehagen. Barn skal få leike, lære og utvikle seg og delta aktivt i eit sosialt og kulturelt fellesskap. Gode barnehagar formidlar verdiar og haldingar, gir barn grunnleggande ferdigheiter, kunnskapar og trening i å delta aktivt i eit fellesskap med andre barn og vaksne. Barnehagen skal også vere ein støttespelar for føresette.

Barnehagen sitt innhald skal bygge på eit heilskapleg læringssyn, der omsorg, leik, læring og danning står sentralt. I tillegg er psykisk og fysisk helse, språk, medverknad, sosial kompetanse og dei sju fagområda viktige deler av barnehagen sitt læringsmiljø.

Barn har ein lovfesta rett til medverknad. Både FN sin barnekonvensjon og barnehagelova legg vekt på barn sin rett til medverknad. Barn skal få høve til aktiv deltaking og ein skal leggje vekt på barnet sitt syn. Tilsvarende i lov om barn og foreldre.

Den nye rammeplanen vart gjeldande frå 01.08.17 og er tydeleg på ansvar og roller i barnehagen. Den har også retta meir merksemd mot arbeidet med å førebygge, stoppe og følgje opp mobbing og krenking, styrking av helse og mangfaldsperspektivet og auka merksemd på dei yngste barna. Rammeplanen ser barnet som aktiv aktør i eige liv. I møte med omgjevnadane og andre barn og vaksne utviklar barnet kunnskap om seg sjølv og eigen identitet. Det krev høg kvalitet i relasjonen og ein trygg tilknytning mellom barnet og dei tilsette i barnehagen. Det er særskilt viktig at dei yngste barna får høve til å knytte seg til få og stabile vaksne. For å oppfylle dette kravet må det mellom anna vere mogleg å dele barna inn i mindre grupper, og at **barnehagebygget** gir gode rammevilkår for det læringsmiljøet som ein treng for å oppfylle samfunnsmandatet jf. Barnehagelova og rammeplan.

Barnehagelova §2 og rammeplanen er tydeleg på at barnehagen skal ha areal og utstyr nok til leik og varierte aktivitetar som fremmer rørsleglede, gir allsidig rørsleerfaring, sanseerfaring og høve til læring og meistring. **Barnehagen sitt fysiske miljø dannar ramma rundt barnehagedrifta, og har påverknad på det pedagogiske arbeidet i barnehagen.** Utforming av leikeareal og organisering av barnehagen har også stor innverknad for å ivareta barn sin rett til medverknad.

Det står mellom anna under **livsmeistring og helse** i rammeplanen:

”Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon og bidra til å jamne ut sosiale forskjellar. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremjast i barnehagen. Barnehagen skal bidra til at barna trivst og opplever livsglede, meistring og ei kjensle av eigenverdi, og han skal førebyggje krenkingar og mobbing. Om eit barn opplever å bli krenkt eller mobba, må barnehagen handtere det, stoppe det og følgje det opp.

.....Barna skal få ro, kvile og avslapping i løpet av barnehagekvardagen.

Barnehagen skal vere ein arena for dagleg fysisk aktivitet, og skal stimulere til rørsleglede, og den motoriske utviklinga til barna. Måltid og matlaging i barnehagen skal gi barna eit grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevanar.”

Det fysiske og psykiske miljøet må vere slik at det er godt å vere i barnehagen.

Tidleg innsats og førebygging

Barnehagen er ein viktig arena for førebyggjande arbeid og for folkehelsearbeid, og har gode føresetnader for å kunne fange opp og støtte barn som treng ekstra støtte. Tidleg og rett innsats er viktig. Tidleg innsats inneber førebyggjande arbeid i tenestetilboda, og at hjelp vert gitt før vanskar vert komplekse og fastlåste.



Tidleg innsats er eit viktig mål som heile sektoren arbeider aktivt med. Barnehagen er dei første som møter barna i utdanningsløpet. Forsking viser at tidleg innsats i barnehagen kan bidra til at fleire barn kan klare seg godt i skulen og arbeidsliv seinare. Tidleg innsats i barnehagen handlar mykje om personalet sin kompetanse og sensitive vaksne med handlingskompetanse. Tilsette må kjenne til hjelpeapparatet i kommunen og kunne ta det i bruk ved behov.

Glede over fysisk aktivitet saman med sunt kosthald må starte tidleg. Barnehagen er ein viktig arena for å medverke til at barna får eit sunt og variert kosthald. Introduksjon av matvarer frå dei er små kan påverke smakspreferansar og kosthald i vaksen alder jf. Helsedirektoratets råd «bra mat i barnehagen».

Dei aller fleste små barn er aktive og likar å bruke kroppen sin i ulike former for aktivitet. Rørslekulturen i barnehagen kan gi barn gode vaner for fysisk aktivitet. Målet må vere at den einskilde opplever glede og meistring samt velvære og positiv livsutfolding gjennom å delta i fysisk aktivitet

Universell utforming

Det fysiske miljøet i barnehagen skal fremje barns utvikling. Det står i rammeplanen at barnehagane sitt fysiske miljø skal vere utforma slik at ALLE barn får gode tilhøve til å delta aktivt i leik og andre aktivitetar. Vidare legg rammeplanen vekt på at ved planlegging av barnehagen si utforming, må det takast omsyn til samfunnet sitt mål om nedbygging av funksjonshemmande barrierar. Planlegging, lokalisering og bygging av nye barnehagar bør vere basert på universell utforming.

Barnehagelova regulerer først og fremst den pedagogiske verksemda, og barnehagen sitt kvalitative innhald, medan utforming av bygning vert regulert av plan og bygningslova. Det vert likevel understreka at departementet er opptatt det fysiske miljøet, og så langt det er praktisk mogleg, blir utforma etter prinsippet om universell utforming.

Føreskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular m.v

Føreskrifta vart gjort gjeldande i kraft 01.01.1996 og inneheld krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til mellom anna ansvarsforhold, internkontroll, tilsyn, sanksjon og klage. Føremålet med føreskrifta er å bidra til at miljøet i barnehagar og skular skal fremje helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt førebygge sjukdom og skade.



TILSKOTSORDNINGA TIL PRIVATE BARNEHAGAR

Vedlegg til utgreiing av den kommunale barnehagedrifta

Før 2011 vart ikkje-kommunale barnehagar finansiert av eit øyremerka statleg tilskot til drift. Det var då mogleg å etablere ikkje-kommunale barnehagar utan kostnad for kommunen. Volda kommune stilte kommunal lånegaranti og fleire barnehagar fekk gratis tomt.

Det er ingen økonomisk gevinst for kommunen å legge ned kommunale barnehagar i sentrum. Dei private barnehagane har rett til kommunalt tilskot etter tilskotssats basert på kostnad til drift av kommunale barnehagar. Tilskotsordninga for private barnehagar er regulert i ei statleg føreskrift, og dei skal ha tilskot på same nivå som dei kommunale barnehagane. Kommunen har ikkje ansvar for å dekke underskot, investeringar eller tap av inntekter i periodar med færre barn i dei private barnehagane. Ein reduksjon av tal på barn i dei kommunale sentrumsbarnehagane Engeset, barnehage, Oppigarden barnehage og Sollia barnehage vil føre til auka tilskot til dei private barnehagane. Det er dyrare å drive barnehagar på bygdene med få barn enn barnehagar med fleire barn i sentrum.

Tilskotsordninga inkluderer også kapitaltilskot, slik at kapitalkostnader til lån, avdrag og renter vert dekt av kommunen over ei periode på fleire år i samsvar med statlege satsar. På denne måten betaler kommunen ut eit tilskot som går med til å betale ned den private barnehagen si gjeld, og den private eigar vil eige barnehagetomt og bygg når all gjeld er betalt. Kommunen må fortsetje å betale kapitaltilskot sjølv om barnehagen er nedbetalt. Ein privat eigar kan også velje å avvikle drifta eller nytte tomt og bygning til andre føremål.

I føreskrift om sakshandsaming ved opptak i barnehage står det at barnehagen sine vedtekter skal definere barnehagen sin opptakskrins. Private barnehagar kan gjennom sine vedtekter definere ein opptakskrins til å gjelde medlemar i ei foreining, barn til tilsette eller studentar, og prioritere opptak av desse barna, uavhengig av kvar familien bur og kva behov kommunen har. Barnehagen kan velje å gi barnehageplass til barn som ikkje har lovfesta rett, for eksempel til søsken.

Fleire av dei private barnehagane har ein opptakskrins som gjer at dei tek inn barn frå nabokommunane. Barn som bur i andre kommunar kan ikkje få barnehageplass i kommunale barnehagar dersom det ikkje er gjort skriftleg avtale om dekking av kostnader frå kommunen barnet er folkeregistrert i. Volda kommune har då rett til refusjon jf. § 11 i forskrift om likeverdig handsaming av offentlege tilskot. Refusjonen er basert på nasjonale gjennomsnittssatsar for tilskot til driftskostnader og kapitalkostnader fastsett av departementet.

Det er per dags dato 15 barn i dei private barnehagane og 3 barn i dei kommunale barnehagane som bur i ei av nabokommunane. Dei fleste bur i Ørsta, men vi har også barn frå Stryn, Herøy og Vanylven. Det å peike på denne problemstillinga bør ikkje vere til hinder for at ein fortsatt kan ha eit godt samarbeid mellom Volda kommune og private barnehageeigarar/drivarar.

Dei private barnehagane skal ha kommunalt tilskot på line med kva det kostar å drive dei kommunale barnehagane. Det spelar difor lita rolla om dei private barnehagane kan drive barnehagen billigare enn kommunen. Tilskotet til dei private skal vere på same nivå per barn som det kostar å drive i kommunal regi.

PS 8/17 Orienteringssaker



VOLDA KOMMUNE

Vikebygda skule

 VOLDA KOMMUNE	
Saksnr. 17/1783	A.v. SVK
Løpenr.	Srs Bentzen
27. SEPT 2017	
Arkivdel: Enne 2	
Klassering P:	
Klassering S:	

Møtereferat frå SU Vikebygda den 21.09.17

Oppmøte: Uthman Abu Harbid, Eli-Mette Lüthcke, Solveig Grimstad, Oddny Tomren Dale, Tone Marie Aurdal og Stefan Halck. Janne Dalebø hadde meldt forfall.

Saker:

Sak 1

Konstituering av samarbeidsutvalet (SU) og skulemiljøutvalet (SMU)

Rektor informerte kort om SU og SMU sine oppgåver.

I SMU har foreldrerepresentantane dobbelt stemme. Representanten for dei andre tilsette og den ein representanten frå lærarane trer tilbake, slik at foreldrerepresentantane er i fleirtal med omsyn til talet på stemmer.

Val av leiar: Tone Marie Aurdal

Val av skrivar: Eli-Mette Lüthcke

Sak 2

Kort om skuleåret 2017/2018

Rektor informerer kort om inneverande skuleår med omsyn til

- økonomi, det vart levert ut ei oversikt over midlar rektor disponerar
- elevar: 57 totalt (6 i 1.kl, 16 i 2.kl, 17 i 3.kl og 18 i 4.kl)
- tilsette: 6 lærarar i tillegg til rektor og 4 assistentar
- SFO har 6 tilsette (leiar og 5 assistentar). Det er 48 barn på SFO

Sak 3

Anna

Foreldreundersøking skuleåret 2017/2018: Skulen er pålagt å gjennomføre ei foreldreundersøking denne hausten. Ein diskuterte korleis ein skal få best mogleg deltaking i undersøkinga og vart einige om fylgjande:

- Undersøkinga vert gjennomført i løpet av oktober/november og perioden vil strekke seg over 14 dagar
- Alle føresette skal ta del
- Klassekontaktane vil «fram snakke» undersøkinga på facbooke i dei ulike klassegruppene ein har
- Skulen vil etter avtale kunne halde ope ein kveld, slik at dei som treng hjelp får det der. Dette krev påmelding på førehand

Foreldrekveld med nettvett: Det kom fram ynskje om å arrangere nettvett-skulering i ulike klasser og dette vil skulen i samarbeid med FAU legg til rette for

Fylkesveg 45: Rektor informerte litt om arbeidet som har vore gjort med tanke på å sikre FV 45 som skuleveg. Høg fart og uvettig køyring er ei utfordring, og skulen vil samarbeide med både føresette og grendalag for å få sikra denne vegen betre enn i dag. Dette vil vere ei arbeid som sikkert vil halde fram over tid.

Økonomi: Rektor informerte om kontoen til FAU. Det vil snart kome ein førespurnad frå skulen om å få nokre pengar for å kjøpe inn eit nytt reiestativ, som skal plasserast mellom sandkassene.

Vikar: Skulen ynskjer at det skal opprettast ei fast stilling som vikar (50%) som Vikebygda og Bratteberg skular kan dele. Dette vil vere med på å lette kvardagen for både leing og tilsette, og kunne gje god forutsigbarheit for alle partar.

Eli-Mette Lüthcke

Eli-Mette Lüthcke
-skrivar SU-



VOLDA KOMMUNE
Vikebygda skule

 VOLDA KOMMUNE	
Saksnr. 17/1783	Avg. SVK
Løpnr.	Sfs. Bæverfjord
27. SEPT 2017	
Arkivdel: Fume 2	
Klassering P:	
Klassering S:	

Innkalling til møte i SU

Tid: Torsdag 21.09.17 kl. 19.00 – 20.00

Stad: Personalrommet, gamlebygget

Desse er med i SU:

Frå kommunen: Uthman Abu Harbid
Eli-Mette Lüthcke
Frå skulen: Solveig Grimstad
Oddny Tomren Dale
Andre tilsette: Janne Dalebø
Frå FAU: Stefan Nordbø Halck
Tone Marie Aurdal

Saker:

Sak 1 Konstituering av samarbeidsutvalet (SU) og skulemiljøutvalet (SMU)

Kort informasjon om SU og SMU sine oppgaver ved rektor.

Val av: Leiar og skrivar

I SMU har foreldrerepresentantane dobbelt stemme. Representanten for dei andre tilsette og den ein representanten frå lærarane trer tilbake, slik at foreldrerepresentantane er i fleirtal med omsyn til talet på stemmer.

Sak 2 Kort om skuleåret 2017/2018

Rektor informerer kort om inneverande skuleår med omsyn til økonomi, elevar, tilsette og SFO.

Sak 3 Anna

Dersom ein representant ikkje kan møte, må han/ho sjølv syte for å kalle inn sin vararepresentant.

Vel møtt!

Vikebygda skule 11.09.17

Eli-Mette Lüthcke

Eli-Mette Lüthcke
-rektor-